

Demens- skala för Downs Syndrom (DSDS)

År 1995 publicerade Dr Angela Gedye *Dementia Scale for Down Syndrome* för psykologer.

Instrumentet utvecklades efter en 8-års longitudinell studie där hon följde 70 vuxna med Downs syndrom och 37 personer med utvecklingsstörning utan DS, för att undersöka kognitiva förändringar i samband med demens. Skalan används idag runt om i världen och har klinisk relevans även hos personer med varierande former av kognitiva funktionsnedsättningar.

Instrumentet får endast användas av leg psykolog eller kliniker som är utbildad i psykometri.

År 1998 publicerade Angela Gedye *Behavioral Diagnostic Guide for Developmental Disabilities*, vilken innehåller ett längre avsnitt om differentialdiagnos vid kognitiva funktionsnedsättningar.

Dr Gedye är psykolog verksam i Vancouver, British Columbia, Kanada.

Angela Gedye
PhD Registered Psychologist

PO Box 39081 Point Grey
Vancouver BC
Canada V6R 4P1

<http://www.gedye.ca>

DSDS Demensskattningsskala

NYHET 2013

Effektivare
Demensbedömning
vid kognitiva
funktionsnedsättningar
och utvecklingsstörning

DSDS
DEMENSSKALA FÖR DOWNS SYNDROM
© A. Gedye, 1995

1

Efternamn		Förnamn	
Personnummer		Kön	
☐ Servicebas ☐ Gruppboende ☐ Familjehem ☐ Föräldrahem ☐ Vårdhem			
Adress:			
☐ Medfött hjärtfel ☐ Grå starr ☐ Hypotyroidism ☐ Epileptiska anfall ☐ Hörselnedsättning Behandlad år ..... ☐ H öra ☐ V öra			
Annat:			
☐ Trisomi 21 ☐ Mosaicism ☐ Translokation ☐ Ej Downs syndrom			
Begåvningsnivå (högsta nivå som vuxen): Gränsfall eller högre ☐ Lindrig ☐ Måttlig ☐ Svår ☐ Djup ☐			
Högsta intelligensålder som vuxen ..... år (t.ex. 7-8, 5, 3½, under 2 år).			
Annat: Kirurgiska ingrepp (t ex höft, grå starr), eller större trauma de senaste åren (t ex skallskador, förlust av nära vän eller släkting, etc).			
Datum	Typ		
Datum	Typ		
Datum	Typ		
Datum	Intervjuare	Uppgiftslämnare	
Datum	Intervjuare	Uppgiftslämnare	
Datum	Intervjuare	Uppgiftslämnare	

© Copyright 2013, Svensk översättning Barry Karlsson (fortsättning sidan 12)

Materialet omfattar ett kliniskt frågeformulär på svenska (12 sidor) och en manual på engelska som pedagogiskt guidar genom tolkningsprocessen.

Materialet beställs direkt från dr A. Gedye på hemsidan:

<http://www.gedye.ca>

DSDS består av en algoritm som beräknas från sammanlagt 60 items som fördelar sig över fyra nivåer av demensutveckling.

De två första nivåerna (Tidig, Medel) har vardera 20 frågor. Den tredje nivån (Sent stadium) har 15 frågor; den fjärde nivån har fem frågor.

Skalan tar hänsyn till differentialdiagnostiska frågor och väger in medicinska aspekter.

Skalan är konstruerad att följa personer med misstänkt demensutveckling under en längre tid och med upprepad mätning.

Internationell erfarenhet har visat att skalan är tillämpbar även för utvecklingsstörning generellt och andra personer med varierande kognitiva funktionsnedsättningar.

För den svenska översättningen 2013 svarar neuropsykolog Barry Karlsson vid Habilitering och hjälpmedel och Äldrepsykiatriska kliniken vid Uppsala Akademiska Sjukhus, UAS.

ANNORLUNDA ÅLDRADE

Personer med intellektuell funktionsnedsättning har ofta ett tidigare eller annorlunda åldrande än andra och möter särskilda utmaningar. Personerna kan ha en kombinerad problematik med fysiska och kognitiva svagheter. I varierande grad påverkar detta deras förmåga att klara av vardagen och möjligheterna att påverka miljön omkring dem.

NY GRUPP I SAMHÄLLET

Inom den tidigare institutionsvården togs demensrelaterade problem omhand inom ramen för den traditionella omsorgen, idag har vi en helt ny grupp i samhället där arbetsformer och bemötande behöver utvecklas

LIVSLÄNGDEN HAR ÖKAT

Livslängden för personer med intellektuella funktionsnedsättningar har ökat betydligt under de senaste årtiondena. Utveckling av den medicinska kunskapen och förbättrade livsvillkor är några av förklaringarna till att de blir äldre, precis som den övriga befolkningen